

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 70/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. I. H., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. J., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby – západ Bratislava a jeho rozhodnutím zo 6. augusta 2012, rozhodnutím Okresnej prokuratúry Trnava z 8. októbra 2012, „rozhodnutím“ Krajskej prokuratúry v Trnave z 27. decembra 2012 a „rozhodnutím“ Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 26. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. I. H. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2013 doručená sťažnosť Mgr. I. H., K. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho

základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby – západ Bratislava (ďalej len „úrad inšpekčnej služby“) a jeho rozhodnutím zo 6. augusta 2012, rozhodnutím Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „okresná prokuratúra“) z 8. októbra 2012, „rozhodnutím“ Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) z 27. decembra 2012 a „rozhodnutím“ Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) z 26. októbra 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že proti nemu ako príslušníkovi Policajného zboru bolo 23. decembra 2010 začaté konanie vo veci prepustenia zo služobného pomeru. Sťažovateľ vyslovil názor, že v rámci tohto konania došlo k viacerým pochybeniam pri zabezpečovaní dôkazov v snahe prepustiť ho zo služobného pomeru, pretože na jeho miesto vyšetrovateľa mal v dohľadnej dobe nastúpiť iný vyšetrovateľ. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ 31. januára 2011 podal trestné oznámenie na niektoré osoby – príslušníkov polície, ktoré sa podľa jeho názoru pričínili o to, že dokazovanie v predmetnej veci bolo vykonané „nezákonným spôsobom a protiprávne“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

«Zo strany inšpekcie MV SR Bratislava došlo k prvému porušeniu môjho práva tým, že moje trestné oznámenie podané osobne dňa 31. 01. 2011... bolo vybavené po zákonom stanovenej lehote vydaním uznesenia o odmietnutí veci až dňa 11. 04. 2011, čo považujem za neprípustné.

Dňa 29. 08. 2011 som žiadal o vylúčenie inšpekcie MV SR Bratislava, pričom moja žiadosť nebola vybavená... Toho istého dňa som zároveň žiadal o podanie informácie v akom stave je moje trestné oznámenie, nakoľko Vyššia vojenská prokuratúra T. ma písomne listom zo dňa 14. 07. 2011 pod číslom Vn 162/11 informovala o tom, že zo strany prokurátora bol daný pokyn, aby bolo začaté trestné stíhanie...

Dňa 21. 10. 2011 som prevzal z Vojenskej obvodnej prokuratúry B. pod číslom 0 Pv 148/11 zo dňa 17. 10. 2011 upovedomenie o tom, že vyšetrovatelka z MV SR 2. inšpekčné

oddelenie v B... začala trestné stíhanie vo veci pod ČVS: 104/IS-2-V-2011 zo dňa 09. 08. 2011, a takisto moja žiadosť o odňatie veci spod pôsobnosti MV SR Bratislava bola odstúpená na iné oddelenie v rámci inšpekcie MV SR Bratislava.

Dňa 14. 11. 2011... som prevzal upovedomenie vyšetrovatelky PZ s dátumom 17. 10. 2012, že vo veci môjho trestného oznámenia zo dňa 31. 01. 2011 bolo začaté trestné stíhanie za prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona...

Dňa 03. 01. 2012 mi bola doručená odpoveď na moju sťažnosť zo dňa 08. 11. 2011, týkajúca sa postupu vyšetrovatelky ako aj nečinnosti v trestnom konaní, kde mi z Okresnej prokuratúry JUDr. J. Ž. pod číslom 3 Pv 572 zo dňa 28. 12. 2011 okrem iného na obranu za nečinnosť vyšetrovatelky uviedla, že prieťahy spôsobené vyšetrovatelkou, citujem: „sú však spôsobené objektívnymi príčinami, a to z dôvodu tak reorganizačných zmien v rámci úradu inšpekčnej služby, ako i dlhodobej práceneschopnosti vyšetrovatelky PZ. “...

V trestnom konaní som bol v pozícii poškodeného...

V predmetnom konaní som dňa 25. 01. 2012 požiadal vyšetrovateľa, ktorý viedol trestné konanie, o zaslanie a doručenie vyšetrovacieho spisu vedeného pod ČVS: SKIS-104/IS-2-V-2011 na inšpekčné oddelenie v K., kde som mal vypovedať v danej veci, z dôvodu, že som chcel uplatniť svoje práva vyplývajúce z § 46 ods. 1 Trestného poriadku, teda nazrieť do spisu ako aj vyjadriť sa ku všetkým dovtedy vykonaným vyšetrovacím úkonom a zadováženým dôkazom.

Dňa 26. 01. 2012 som bol informovaný, že vyšetrovateľ PZ mne neposkytne spis na nahliadnutie. Z uvedeného dôvodu som toho istého dňa opätovne podal žiadosť o zaslanie vyšetrovacieho spisu, kde som uviedol okrem iného, že mám zdravotné problémy a nie som schopný absolvovať cestu do B...

Vyšetrovateľ PZ, ktorý viedol trestné konanie, mi... opakovane dňa 02. 02. 2012 zasielal len oznámenie, že nazretie do spisu mi bude umožnené v B. po vopred dohodnutom termíne. Toto konanie vyšetrovateľa považujem za účelové, úmyselné mne škodiť.

Žiadosťou o preskúmanie postupu policajta zo dňa 18. 02. 2012 adresovanou Okresnej prokuratúre v Trnave som sa domáhal svojich práv, avšak bezvýsledne. Dňa 21. 02. 2012 som opakovane bol predvolaný k výsluchu na inšpekciu MV SR v K., kde v

úvode môjho výsluchu som žiadal opakovane o odňatie veci spod pôsobnosti inšpekcie MV SR v Bratislave...

Dozorujúca prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava vo svojom upovedomení zo dňa 22. 03. 2012 pod číslom 3 Pv 572/11 použila argumenty, ktoré nemali opodstatnený základ a to najmä skutočnosť, že preštudovať spis možno len v úradných miestnostiach, čo neupravuje žiadny predpis, avšak v tomto prípade je možné uviesť, že môj výsluch v K. bol vykonávaný v úradnej miestnosti a neexistovala žiadna zákonná prekážka na nazretie do spisu. Napokon mi prokurátorka oznámila, že ak sa nemôžem dostaviť na nazretie do spisu do B., môžem si dať vyhotoviť kópiu na svoje náklady...

Dňa 19. 04. 2012 som požiadal KP Trnava o preskúmanie postupu policajta, kde som okrem iného uviedol, že zo strany vyšetrovateľa ako aj dozorujúcej prokuratúry som bol donútený k tomu, aby som požiadal opakovane o zaslanie celej kópie vyšetrovacieho spisu ... V tomto liste už po tretíkrát som upozornil KP Trnava, že som žiadal a žiadam o odňatie veci spod pôsobnosti inšpekcie MV SR Bratislava, pričom moja žiadosť nebola vybavená.

Dňa 01. 06. 2012 som obdržal uznesenie MV SR zo dňa 23. 05. 2012 pod ČVS: SKIS-459/OISZ-V-2011 o neodňatí veci... Na margo uvádzam, že predmetné uznesenie nebolo vydané v súlade s Trestným poriadkom, nakoľko v súlade so zákonom malo byť vydané týmto orgánom podľa ustanovenia § 201 ods. 6 písm. a) Tr. por. (per analógiám) a malo mať formu príkazu. Taktiež malo mne byť doručené rozhodnutie vo forme jeho rovnopisu - písomného vyhotovenia, výtlačku a nie vo forme fotokópie. Mojej osobe bolo nesprávne a nezákonne vydané uznesenie o neodňatí veci a to doručené vo forme fotokópie, čo považujem za nezákonné a porušenie mojich práv...

Dňa 22. 06. 2012 som prevzal upovedomenie z KP Trnava zo dňa 11. 06. 2012 pod číslom 1 KPt 135/12, kde sa prokurátor v plnej miere stotožnil s doterajším konaním a rozhodnutím tak vyšetrovateľa PZ ako aj okresnej prokuratúry.

Dňa 27. 06. 2012 som podal sťažnosť na GP SR, kde som podrobne popísal celý postup, v ktorých prípadoch došlo k porušeniu zákona a mojich práv, počnúc vyšetrovateľmi PZ inšpekcie MV SR v Bratislave, OP a KP Trnava. Dňa 27. 07. 2012 som na KP Trnava odoslal sťažnosť týkajúcu sa nezákonného postupu vo veci nezaslania fotokópie vyšetrovacieho spisu zo strany vyšetrovateľa PZ.

Dňa 14. 08. 2012 som prevzal uznesenie inšpekcie MV SR v Bratislave zo dňa 06. 08. 2012 pod číslom ČVS: SKIS-459/OISZ-V-2011, ktorým vyšetrovateľ PZ zastavil trestné stíhanie bez ohľadu na to, že mi nezaslal fotokópiu vyšetrovacieho spisu, ktorú mi prisľúbil zaslať v liste zo dňa 22. 05. 2012 po splnení podmienok. Dňa 15. 08. 2012 som opakovane na OP Trnava zaslal sťažnosť voči predmetnému uzneseniu spolu aj so zaslaním dôkazného materiálu...

Dňa 17. 10. 2012 som prevzal z OP Trnava pod sp. značkou 3 Pv 572/11 uznesenie o zamietnutí mojej sťažnosti... Dozorujúca prokurátorka kopírovanie výsluchov... obhajuje tým, že v prípade G. a V. ide o policajtov, ktorí spracovali spoločný záznam, ktorí vypovedali k danému skutku opakovane a je dokonca vysoko pravdepodobné, že použijú zhodné a obdobné slová a slovné konštrukcie pri popise daného incidentu. Ďalej uvádza, že ich výpovede budú súladné nielen v základných črtách, ale aj v podrobnostiach... Na tomto skutkovom základe došla prokurátorka k záveru, že nedošlo ku spáchaniu skutku, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie.

Toto stanovisko dozorujúcej prokurátorky je v hrubom a zásadnom rozpore s postupom v zmysle Trestného poriadku... Tvrdenie prokurátorky, že policajt je verejný činiteľ len ak koná v zmysle Trestného poriadku prípadne zákona č. 171/1993 Zb., ale ako náhle koná v inej oblasti alebo koná ako nadriadený v konaní o prepustení zo služobného pomeru, nemá postavenie verejného činiteľa je nesprávne a nezákonné, nakoľko táto špecifikácia kedy je a kedy nie je policajt počas výkonu služby verejným činiteľom je iba domnienkou prokurátorky, nakoľko policajt od času nástupu do služby do času skončenia služby je stále verejným činiteľom. Takisto policajt je verejným činiteľom pri úkonoch v správnom konaní, priestupkovom konaní, teda počas celej doby výkonu služby...

Dňa 18. 10. 2012 som na GP SR zaslal žiadosť - doplnenie svojho oznámenia zo dňa 27. 06. 2012 týkajúce sa rozhodnutia prokurátora krajskej prokuratúry o preskúmanie postupu, kde okrem iného som opakovane urgoval vybavenie môjho podnetu ohľadom nezaslania fotokópie predmetného vyšetrovacieho spisu...

Dňa 05. 11. 2012 mi bolo doručené upovedomenie z GP SR pod č. IV/1 GPt 449/12 zo dňa 26. 10. 2012, kde prokurátor... uviedol, že v konaní vyšetrovateľa PZ, prokurátorky okresnej prokuratúry, prokurátora krajskej prokuratúry nezistil pochybenia, ktoré by vyžadovali prijatie opatrení a zároveň mali za následok nezákonné rozhodnutie...

Dňa 04. 01. 2013 som prevzal z KP Trnava pod č. 1 KPt 135/12 zo dňa 27. 12. 2012 upovedomenie... Prokurátor JUDr. N... Zároveň dodáva, že aj keby v danom prípade došlo ku kopírovaniu dotknutých výsluchov, čo týmto vyjadrením aj sám pripúšťa, tak bez splnenia ďalších zákonných podmienok by nešlo o trestný čin v zmysle § 326 Trestného zákona. V celom tomto konaní od samého počiatku som poukazoval na porušenie zákona, porušenie povinnosti verejného činiteľa ako aj porušenie mojich práv, a to, že vyšetrovateľ PZ a prokuratúry si osvojili len trestný čin zneužitie právomoci verejného činiteľa je chybné, nakoľko v mojom prípade došlo aj k inej trestnej činnosti a to trestný čin poškodzovania cudzích práv. Z uvedeného dôvodu toto rozhodnutie KP Trnava považujem za nezákonné.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Základné právo sťažovateľa na inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a a čl. 48 ods. 2 opomenutím konania MV SR sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby - západ Bratislava ako aj následnými rozhodnutiami Inšpekcie MV SR o zastavení trestného konania zo dňa 6. 8. 2012, rozhodnutie Okresnej prokuratúry v Trnave zo dňa 8. 10. 2012, rozhodnutie Krajskej prokuratúry v Trnave zo dňa 27. 12. 2012 a Generálnej prokuratúry zo dňa 26. 10. 2012 porušené bolo.

2. Uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dňa 6. 8. 2012, zo dňa 8. 10. 2012 rozhodnutiami Okresnej prokuratúry v Trnave zo dňa 8. 10. 2012, rozhodnutie Okresnej prokuratúry v Trnave zo dňa 8. 10. 2012, rozhodnutie Krajskej prokuratúry v Trnave zo dňa 27. 12. 2012 a Generálnej prokuratúry zo dňa 26. 10. 2012 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie Ministerstvu vnútra SR sekcii kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby - západ Bratislava

3. Ministerstvo vnútra SR sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby - západ Bratislava, Okresná prokuratúra v Trnave, Krajská prokuratúra v Trnave a Generálna prokuratúra SR sú povinné uhradiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 35. 000 EUR.

4. Ministerstvo vnútra SR sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby - západ Bratislava, Okresná prokuratúra v Trnave, Krajská prokuratúra v Trnave a Generálna prokuratúra SR sú povinné uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sanavrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Okrem všeobecných náležitostí podľa § 20 zákona o ústavnom súde sťažnosť musí obsahovať aj náležitosti podľa § 50 citovaného zákona, medzi ktoré nevyhnutne patrí aj označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomoci je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazané na splnenie viacerých formálnych a obsahových náležitostí. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (obdobne III. ÚS 41/07, III. ÚS 248/08, IV. ÚS 138/08).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že petit sťažnosti podanej sťažovateľom nie je vymedzený určito a zrozumiteľne.

Sťažovateľ, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite sťažnosti neoznačil namietané konania a rozhodnutia orgánov verejnej moci spisovými

značkami tak, ako to vyžaduje § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde. V úvode odôvodnenia sťažnosti síce sťažovateľ predostrel svoje námietky (majúce charakter popisu skutkových okolností) prehľadným spôsobom, ale postupným uvádzaním ďalších skutkových okolností spojených s úkonmi orgánov činných v trestnom konaní a orgánov prokuratúry, ktoré označil viacerými spisovými značkami, vytvoril podobu neprehľadnej a nezrozumiteľnej sťažnosti. Navyše, sťažovateľ sa viac sústredil na popis skutkových okolností prípadu ako na právne argumenty podmieňujúce jeho ústavný problém, čím opomenul podstatu čl. 124 ústavy, podľa ktorého ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd pripomína, že spomínaný rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 32/2011).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa advokátom konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa vykazuje nedostatky náležitostí predpísaných zákonom o ústavnom súde, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z uvedeného dôvodu už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. III. ÚS 210/09, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 26/2012).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2013